

Lapsuuteni

KEKKOSLOVAKIA

Kari Harakka

Kari Harakka

Lapsuuteni Kekkosllovakia

Muistikuvia eräästä Analogisesta Tasavallasta

1968 – 1986

Kannen suunnittelu ja sisuksen taitto: K.H.
Kustantaja: Planeetta 9 Kustannus, Helsinki, Suomi
Painettu Euroopan unionissa

ISBN: 978-952-7379-13-4

© 2022 Kari Harakka

KENTTÄPOSTIA

KENT POST

Omistettu Sumusaaren rahaa syöville hevosille

ALKU

Alussa oli tyhjä.

Sitten taivaan hanhi muni munan,

sitten munasta tuli aurinko,

auringosta taivas ja maa,

maasta ves' ja ilma,

munankuoresta Kekkonen.

Sitten rannat aukesivat,

hanhen poika maalasi maailmaan värit,

taivaanrannan toittottaja synnytti äänet,

tuuli puhalsi meren tuoksun,

Paasijumalan sylistä lähti syntymä.

Ääni hiljaisuudesta lausui Kekkonen nimen

sataviisikymmentäyksi kertaa.

Taivaan pisaroista ja hanhen höyhenistä kasvoi valtio,

valtiosta viisaus ja oppi,

pohjoisesta politiikka,

lännestä leikki ja laulu,

idästä ikä kaikki ja idänkauppa,

etelästä elämän tuuli.

Alkoi säkenöidä kaljuauringon valta.

TAIVAAN HANHI

Hans Untamo Grütherus – Taivaan Hanhen jälkeläinen suoraan 25. alenevassa polvessa – lentää koilliseen. Hans on hukannut auransa jo kauan sitten, mutta se ei enää sureta häntä. Hän on oppinut nauttimaan vapaudestaan. Hän liittää korkeuksissa ja lepuuttaa siipiään ilmavirran päällä. Hän näkee horisontin kaartuvan. Hän lentää. Ja lentää. Kaakattaa ja sitten taas lentää. Maisemat vaihtuvat. Alla liikkuvat hiljalleen Purkka-Lännen vehreät tasangot, Emmental-vuoristo, vuosisataiset kylät ja kaupungit, joissa kirkot ja linnat kohoavat korkeuksiin historian säikeinä, rinnallaan modernit lasitornit ja pilvenpiirtäjät. Tähän voisi jo jäädä, mutta hän päättää jatkaa kauemmas koilliseen. Vaan silloin näkymät vaihtuvat toisenlaisiksi; kaupungit harmaiksi ja savuisiksi, pelloilla näkyy härkävetoisia auroja, totisia posket lommollaan raatavia työläisiä päällään repaleisia paikattuja vaatteita ja olkihattuja. Vanhoja savuttavia traktoreita ja siellä täällä ehkä vain jokunen multamoottori; kun vielä Emmentalin jälkeen hän oli nähnyt punaisia ja sinisiä puimureita, jotka ahnaasti haukkasivat kauniita rivejä kullankeltaisista viljapelloista. Nyt vain kaljuisia laikkuja ja muinaisia luuröykkiöitä. Hans on saapunut juuri Siilin Ahdistusrenkaaseen: DDT:hen ja poloiseen Pololandiaan. Hän päättää jatkaa vielä eteenpäin, sillä täältä on päästävä pois. Lopulta alla siintää taas meri ja lentomatka jatkuu. Pitkän ajan kuluttua hän näkee oikealla puolellaan Siilin kuristuksessa viruvan Virulandian. Se näyttää vielä Pololandiaakin surkeammalta. Lopulta, kun hän on jo uupumaisillaan, horisontissa siintää jotain aivan uutta: Kekkoslavakian ystävälliset kasvot vihreine metsineen ja siniristilippuineen.

Hans Untamo Grütherus on löytänyt maailman reunan.
Tänne on hyvä jäädä, hän tuumii.

Aiemmin tapahtunutta

Kekkoslovakian alku oli myyttien verhoama ja tarunhohtoinen. Paljon siitä ei tiedetä, mutta sen verran kuitenkin, että tämä valtakunta syntyi kun sen uudet rajat piirrettiin ja uusi peruskivi valettiin raunioille. Taivaanhanhi ja hiljaisuuden ääni olivat sen syntyvoimat. Kekkoslovakia ei ole ikuinen, mutta se tulee kestämaan kauan. Joidenkin mielestä vähän liian kauan. Valta pesii kabineteissa, hyväveliporukoissa ja Kekkosen tuikean pistävässä katseessa – siinä, jos jossakin, on auktoriteettia. Niin, ja tietysti saunassa. Tuossa mielen ja ruumiin temppelissä, jossa loitsut lausutaan ja salaiset sopimiset, veljesliitot ja verivalat vannotaan.

Aloitamme tämän tutustumismatkamme ajalta, jota kutsutaan 1960-luvuksi. Poliitiikka on arjen yläpuolella. Tai ainakin ulkopuolella. Kärpässilmät toimittavat manauksensa ja uhrimenonsa koko kansakunnan edun mukaisesti. Ja vähän niiden porukoiden omankin edun. He lausuvat pyhiä loitsuja saunan temppelissä.

Kekkoslovakialla on ylitsevuotavan ystävälliset suhteet *Suuren ihmeellisen itämaiden liiton* kanssa. Sen kanssa on tehty sopimus nimeltään Kyyk-Kyy-Aa (Kekkosen yltäkylläisen, ystävällisen koplan kiitollisuuden, ystävyysden, yhteistyön ja armon ja avunannon julkilausuma). Se on paksukaisjohtajien ja pönäköiden tönöttäjien bullabitko. Maailmassa on myös vastapooli, Y.P.L., eli Yhdistynyt Purkka-Länsi, eli Vapaa ensimmäinen maailma.

Kekkonen kulkee cowboy-saappaissa, teryleenitakissa ja pussihousuissa, kädessään ratsupiiska jolla aina toisinaan pikkuisen sivaltaa ympärillään mylvivää ja mellestävää

laumaa. Reippaan karjapaimenen tavoin hän pitää turhat mölyt ja rimpuloinnit kurissa. Sivalluksista saavat osansa niin Purkka-Länttä mielistelevät pulikomulaarit kuin liian hankalia kysymyksiä tekevät toimittajat – tyhjän toimittajat. Kekkonen antaa Breznukalle kielipusun, mutta ovelana kettuna hänellä on toinen käsi selkensä takana ja siinä sormet ristissä.

Suuren ihmeellisen itämaiden liiton taivaalliset sotajoukot ovat vuosien saatossa kiirehtineet jo moneen paikkaan, kuten vaikka Hungerlandiaan. Yhdistynyt Purkka-Länsi kuitenkin valvoo ja vartioi. Sen tärkein temppeli on Pyhä Puu kaukana Kalimaan vuorilla. Länsi palvoo Marilynä, nautinnon ja vapauden jumalatarta. Siilin työläis-muuharaiset palvovat valtavia tylsäilmeisiä betonipatsaita ja Aatetta. ~~Siellä haisee paska, palalaikka rämisee eikä naisilla ole sukkahousuja eikä deororanteja.~~ Siilissä tuoksuu mahorkka ja siellä soi omintakeinen, surullinen musiikki. Naisetkaan eivät tarvitse sukkahousuja, deororanteja eivätkä muita kapitaalisistisen riiston symboleja. Purkka-Lännen Marilyn huokaisee käheästi ja maalaa punaiset huulensa vielä punasemmiksi.

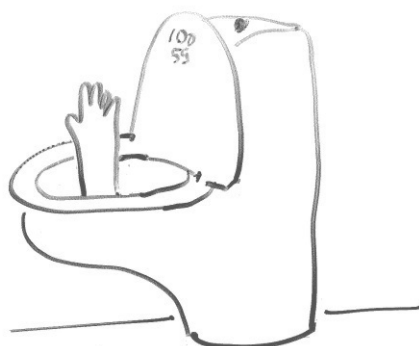
Kerran, ennen omaa syntymääni, Siil ja YPL olivat jo aivan Viimeisen Taivaansodan partaalla. Sotatulet oli sytytetty Kalimaan seudulle, ja Kuupean saarten luona oli laivoissa taivaallisia soihtuja. Maltti oli silloin kuitenkin valttia: viisaus ja neuvottelutaidot voittivat pokeripelissä, ja kaikki kansat huokaisivat helpotuksesta.

Ja nyt sanon jotain aivan suoraan: asia on niin, että Suuri ihmeellinen itämaiden liitto on aivan kauhea paikka. Kaikki sen tietävät, mutta sitä ei oikein sovi sanoa. YPL on puolestaan makee ja se on antanut maailmalle paljon: sieltä tulevat purkka, kokis, hampurilaiset, isot autot,

aurinkolasit, Pyhän Puun ihmeelliset leffat ja Elvis. Kannattaa kuitenkin miettiä tarkkaan, ennen kuin näitä kenelläkään sanoo. Joitakin asioita ei pidä sanoa ääneen, koska Kyyk-Kyy-Aa. Selusta pitää ainakin varmistaa: jos vastassa on tuntematon epäilyttävä kulkija on parempi vain märehtiä vaiti omia ajatuksiaan. Mutta tehtaan johtajalle ne voi saunassa kertoa.

Kekkoslovakia on rajamaa. Sen erityisen ystävälliset suhteet Siiliin ja sen Ahdistusrenkaaseen ovat sen slaavilainen laahus, mutta sen tavoitteet ja toiveet ovat germaanisessa kermassa. Sähkökitarat ja YPL:n pop-hapatus ovat saapuneet tännekin, mikä on merkki siitä, että kyseessä on kaikesta huolimatta Purkka-Länteen kuuluva kraattinen maa, jossa katsotaan kohti taivaan korkeuksissa kikattavaa Marilyn-jumalatarta ja Hänen hulmuavaa hameen helmaansa.

1

”Ensimmäinen asia, jonka nyt muistan”

A P U A

Äkkiä oivallan, miten se juttu toimii. Olen tähän asti vain katsellut Aku Ankan taskukirjoja, joissa sivuparit ovat vuorotellen mustavalkoisia ja värillisiä. Tiedän että puhekuplissa on kirjaimia. Olen jo aika kauan tuntenut useimmat kirjaimet, mutta nyt kaikki avautuu nopeasti – tajuan heti että opin juuri äsken lukemaan. Akun puhekuplassa lukee ”apua!”

Sitten minä alan lukea. Ja kyllä minä luenkin, enkä tavaa yhtään: sanomalehtien uutisia ja Otavan Suuren Ensyklopedian artikkeleja per-he-suun-nit-te-lus-ta ja eh-käi-sys-tä. Aikuiset nauravat, mikä on mielestäni kummallista, eiväthän ne lukemani jutut ole mitään vitsejä. Silloin kun en lue kävelen ympyrää keinutuolin ympärillä tai piirrän maailmankarttoja. Pian keinutuoli vaihtuu pallotuoliin. Se on 70-luvun atomi, avaruudesta pudonnut planeetta keskellä olohuoneen lattiaa; moderni muna, josta huokuu upea nykyisyys, designed and made in Kekkoslavakia.

Aloittakaamme nyt kuitenkin aivan alusta.

Kuljemme selkä edellä vuosikymmenten ja vuosisatojen halki havainnoiden ohi virtaavaa historiaa. Tämä tarkkailu voi olla lainalaisuuksien etsimistä tai pelkkää mukana elämistä: nautinnon hakua ja hetkeen tarttumista. Se voi olla myös uuvuttavaa taistelua ja kilpajuoksua tavoitteiden perässä – palkintona perille pääsy ajoissa. Voimme yrittää tehdä erilaisia väistöliikkeitä ja valintoja, joiden voimme toivoa vaikuttavan suuntaamme ja oman tulevaisuuteemme. Samalla tavalla kuin voimakkaassa virrassa venettä selkä menosuuntaan kuljettava lautturi voi yrittää tehdä päätelmiä näkemistään virtauksista ja pyörteistä ja ohjata venettään niiden perusteella.

Kekkoslovakia-nimisessä tasavallassa on vuonna 1968 syntynyt poika, Antero-Pantero, joka kaiken tämän keskellä ihmettelee maailmaa ja itseään. Tälle hieman eksyneen oloiselle kuljijalla maailman kitka näyttäytyy oudoissa paikoissa ja tapahtumissa: se mikä on toisille helppoa ja itsestäänselvää aiheuttaa hänelle vain hämmennystä ja noloja tilanteita. Kun toiset katsovat metsää, niin hän katsoo puita ja ruohonkorsia, joiden seasta etsii metsämansikoita.

9 789527 379134